

Talousarvion laadintaohjeen täydentäminen / kaupunkiympäristötoimi

Khall 7.9.2026

521/02.02.00/2026

Valmistelijat: konsernipalvelujohtaja Vesa Urtti, puh 0400 447 383,
kaupunkiympäristöjohtaja Anna-Liisa Juurinen, puh 040 747 7736.

Heinäkuun kuukausiraportin perusteella kaupungin talousarviovuoden 2026 toteuma on muodostumassa 2,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Tulosta heikentää tuoreet elokuun veroennusteet, joiden mukaan verotulot jäävät noin 300 000 euroa kuukausiraportin luvusta. Toisaalta loppuvuoden mahdolliset toimintakulujen alitukset pienentävät alijäämää. Jos esimerkiksi heinäkuun loppuun mennessä kertynyt 856 000 euron kulujen alitus tuplaantuisi, tulos paranisi jääden alle kahteen miljoonaan. Henkilöstökulut tasaisen kertymän vauhdilla ovat alle talousarvion, vaikka painotettu käyttösuunnitelma näyttää niiden ylittyneen.

Päivitetty vuoden 2027 kehyslaskelma osoittaa talousarviovuodelle 2027 noin 4,0 miljoonan euron alijäämää. Tilanne täsmentyy talousarvion valmistelun edetessä, kun luvut tarkentuvat ja tiedot tallennetaan taloussuunnittelujärjestelmään. Kunta-alan sopimuskorotusten kustannusvaikutus henkilöstökuluihin on 2,1 % - mikä tarkoittaa 0,78 milj. euron kasvua vuoden 2025 talousarvion mukaiseen henkilöstökulujen summaan. Kehys perustuu vielä toimialojen karsimattomiin esityksiin.

Kuluvan vuoden ja talousarviovuoden 2027 ennakoidut alijäämät kaventavat kaupungin talouden liikkumavaraa ja lisäävät painetta taloussuunnitelmavuosien sopeuttamistoimenpiteisiin. Talouden tasapainottaminen ei ole mahdollista yksittäisillä määrärahaileikkauksilla, vaan valmistelussa on arvioitava koko palvelurakennetta, palvelujen järjestämistapoja, palveluverkon laajuutta sekä kaupungin kiinteistö- ja tilakustannuksia suhteessa väestö- ja palvelutarpeen kehitykseen.

*

Kaupunkiympäristön toimialan palvelutuotanto muodostuu sekä kaupungin sisäisille että ulkoisille asiakkaille tuotettavista palveluista. Merkittävä osa toimialan tehtävistä liittyy kaupungin tuottamien palvelujen mahdollistamiseen, minkä vuoksi palvelutarpeeseen ja resurssien kohdentamiseen vaikuttavat olennaisesti muualla kaupungin organisaatiossa tehtävät toiminnan laajuutta ja palveluiden järjestämistapaa koskevat ratkaisut. Esimerkiksi kasvatus- ja opetuspalveluiden tarpeet heijastuvat suoraan toimitiloihin, liikuntapaikkoihin sekä koululiikunnan edellyttämien tilavarojen ylläpitoon ja kehittämiseen.

Toimialan ulkoisille asiakkaille tuottamien palvelujen osalta valmistelua ohjaa kaupungin haastava taloudellinen tilanne. Käytettävissä olevien resurssien ja palvelutarpeiden yhteensovittaminen edellyttää palveluverkon, ylläpidettävän infrastruktuurin ja palvelutason jatkuvaa

arviointia. Talouden tasapainottamistavoitteet vaikuttavat siihen, missä laajuudessa ja millä tavoin kaupunki kykenee järjestämään palveluita eri alueilla.

Palveluiden suunnittelussa ja resurssien kohdentamisessa on otettava huomioon käyttäjämäärien kehitys sekä laajemmat yhteiskunnalliset muutokset. Väestökehitys, muuttuvat palvelutarpeet, ikärakenteen muutokset sekä toimintaympäristön yleinen kehitys vaikuttavat siihen, kuinka kaupungin käytettävissä olevat resurssit voidaan kohdentaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja vaikuttavasti. Palveluiden ylläpidossa ja investointien suunnittelussa korostuu tarve varmistaa, että käytettävissä olevat resurssit kohdistuvat ensisijaisesti niihin palveluihin ja kohteisiin, joissa käyttöaste, vaikuttavuus ja kuntalaisten palvelutarve ovat suurimmat.

Talousarvion valmistelussa kaupunkiympäristön toimialan tulee huomioida lakisääteisten tehtävien hoitaminen, kaupungin muiden palvelujen toimintaedellytykset sekä kuntalaisten keskeiset palvelut käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Samanaikaisesti valmistelussa tulee edistää kaupungin talouden tasapainottamista ja varmistaa kaupungin omaisuuden sekä infrastruktuurin pitkäjänteinen ja kustannustehokas hallinta.

Tulosalueiden tulee ottaa talousarviovalmistelussaan huomioon edellä kuvatut periaatteet ja laatia suunnitelma palveluverkon supistamisesta perustuen lakisääteisten tehtävien edellytysten järjestämisen ensisijaisuuteen, palvelujen käyttöasteeseen, väestörakenteeseen toimenpiteiden vaikuttavuuteen ja kuntalaisten palvelutarpeeseen. Omaisuudenhallinnan näkökulmasta käyttötalouteen kohdistuvien kustannusten hillitsemistä tulee jatkaa. Tarpeettomista rakennuksista ja rakenteista tulee luopua. Tulevina vuosina tulee arvioitavaksi, onko kaupunkiympäristötoimella edellytyksiä nykyisen tasoisten avustusten myöntämiseen. Säästötoimenpiteiden valmistelu tulee tehdä toimialojen yhteistyössä.

Toimivalta, johon päätös perustuu: Hallintosääntö 28 §

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Jori Reijula

Kaupunginhallitus täydentää 15.6.2026 §126 antamaansa talousarvion laadintaohjetta esittelytekstin mukaisesti.

Päätös